

ผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง

ในการทำการเจรจาเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกงของระหว่างจีนกับอังกฤษ โดยมีฮ่องกงเข้าร่วมในการเจรจาโดยเป็นหนึ่งในคณะผู้เจรจาฝ่ายอังกฤษ ในการเจรจากันจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของทุกฝ่าย และจะต้องมีการรวมขอมในผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน

สำหรับผลประโยชน์ของฮ่องกงตั้งอยู่บนพื้นฐาน การเมืองการปกครอง การเศรษฐกิจ และสังคม ของฮ่องกงเป็นสำคัญ เนื่องจากฮ่องกงเป็นอาณานิคมที่อยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษมากกว่าหนึ่งร้อยสี่สิบปี ทำให้ฮ่องกงรับเอารูปแบบทางการเมืองการปกครองมาจากอังกฤษ โดยที่อังกฤษในฐานะผู้ปกครองฮ่องกงได้ปกครองฮ่องกงตามรูปแบบการปกครองแบบอาณานิคมของอังกฤษ คือ ฮ่องกงมีการปกครองตนเองบางด้าน ยกเว้น ด้านการเมือง การต่างประเทศ และการป้องกันประเทศ ดังนั้น ชาวฮ่องกงจึงมีสิทธิเสรีภาพในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับที่มีในประเทศเสรีนิยมโดยทั่วไป ยกเว้นเฉพาะสิทธิพื้นฐานที่เกี่ยวกับการเมือง ในด้านการเลือกตัวแทนของประชาชนมาเป็นรัฐบาลปกครองตนเอง เพราะฮ่องกงไม่มีอำนาจอธิปไตยเป็นของตนเอง เนื่องจากอยู่ภายใต้การปกครองของประเทศอังกฤษ อำนาจอธิปไตยในส่วนนี้จึงเป็นของอังกฤษ ในด้านการดำเนินงานด้านการเศรษฐกิจ ฮ่องกงมีระบบเศรษฐกิจเป็นไปตามระบบทุนนิยมที่มีการแข่งขันเสรี นอกจากนี้ฮ่องกงยังอยู่ในฐานะที่มีชื่อเสียงในระดับโลกทางด้านความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ คือ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจด้านต่าง เช่น การค้า การเงินการธนาคาร การคมนาคมทั้งทางเรือและทางอากาศ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออก นอกจากนี้ ยังมีความสะดวกในด้านการสื่อสารที่มีความทันสมัยที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

สำหรับชาวฮ่องกง เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นชาวจีนที่อพยพมาจากแผ่นดินใหญ่จีนในช่วงที่มีสงครามกลางเมืองภายในจีน หรือหลบหนีความทุกข์ยากในจีน เข้ามาในฮ่องกงเป็นจำนวนมาก รวมกับประชาชนที่อพยพมาจากเวียดนามและอาศัยอยู่อย่างผิดกฎหมายในฮ่องกง ทำให้เกิดความแออัดในพื้นที่เล็ก ๆ ของฮ่องกง เกิดการแย่งชิงและแข่งขันกันในการทำงาน เพื่อดำรงชีวิตรอด ทำให้ชาวฮ่องกงเป็นประชากรที่มีความตั้งใจในการทำงานมุ่งไปในทางด้านเศรษฐกิจมากกว่า

ด้านการเมือง ประกอบกับลักษณะการปกครองที่เป็นอาณานิคมยิ่งทำให้ชาวฮ่องกงมีความสนใจในเรื่องเกี่ยวกับการเมืองน้อยกว่าความสนใจในทางเศรษฐกิจ

ผลประโยชน์ด้านการเมือง

เนื่องจาก ฮ่องกงมีฐานะเป็นอาณานิคมของอังกฤษ โดยอังกฤษได้ฮ่องกงจากการทำสนธิสัญญาแบ่งแยกดินแดนส่วนนี้มาจากจีน เมื่อสนธิสัญญาดังกล่าวสิ้นสุดตามสนธิสัญญานี้ ฮ่องกงจะต้องกลับไปเป็นของจีนดังเดิม แต่เนื่องจาก จีนมีการปกครองที่แตกต่างจากอังกฤษ คือ มีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ และมีระบบเศรษฐกิจแบบรวมศูนย์สู่ส่วนกลาง การที่ฮ่องกงจะกลับไปรวมเข้ากับประเทศเมืองแม่เดิมที่มีความแตกต่างกันทั้งระบบการเมือง และระบบเศรษฐกิจที่ตรงกันข้ามกัน เป็นสิ่งที่ทำให้ชาวฮ่องกงเกิดความหวุ่นวิตกในอนาคตของตนเป็นอันมาก

หากพิจารณาถึงผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง ที่ผู้ทำการเจรจาจะนำเข้าพิจารณาในการเจรจาดังเรื่องเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกง คือ ความต้องการของชาวฮ่องกงเกี่ยวกับอนาคตของตนเองที่แสดงออกมาในรูปแบบต่าง ในช่วงที่มีการเจรจาระหว่างอังกฤษกับจีน และฮ่องกงเองก็เข้าร่วมในการเจรจาในฐานะผู้แทนฝ่ายอังกฤษ การแสดงออกของชาวฮ่องกง มีดังนี้ คือ

ช่วงก่อนการเจรจาเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกง

ชาวฮ่องกงมีการแสดงออกเกี่ยวกับอนาคตของตนเองเมื่อมีการนำเรื่องอนาคตของฮ่องกงขึ้นมาพูดจากัน ในฮ่องกงจึงมีการแสดงออกในช่วงนี้ ดังนี้ คือ

ในวันที่ 12 สิงหาคม 1982 ในช่วงเวลาที่ยังไม่มีการเริ่มการเจรจาระหว่างอังกฤษกับจีน ได้มีการสำรวจความคิดเห็นของชาวฮ่องกง เกี่ยวกับอนาคตของตนเอง

จัดโดยสมาคมฮ่องกงใหม่ (New Hong Kong Association) โดยผลการสำรวจความคิดเห็น
เป็นดังนี้ คือ

- ฮ่องกงจะดำรงสถานภาพเดิมร้อยละ 41.1
- ฮ่องกงจะปกครองโดยชาวฮ่องกงด้วยกันเองร้อยละ 24.3
- ฮ่องกงจะยังคงปกครองโดยอังกฤษร้อยละ 17.4
- ฮ่องกงจะเป็นประเทศอิสระร้อยละ 7.4
- ฮ่องกงจะกลับเข้าไปอยู่ภายใต้การปกครองของจีนร้อยละ 4.8
- ไม่มีความคิดเห็นร้อยละ 4.3 ¹

ช่วงระหว่างการดำเนินการเจรจาเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกง

ชาวฮ่องกงมีการแสดงออกเกี่ยวกับอนาคตตนเอง ดังนี้

1. วันที่ 25 กันยายน 1983 ชาวฮ่องกงได้จัดให้มีการร่วมชุมนุมที่วิกตอเรียพาร์ค
เพื่อ "สนับสนุนรัฐบาลฮ่องกงให้รักษาสถานภาพเดิม" โดยได้เสนอข้อเสนอสองข้อ "สามสนับสนุน และ
สี่ความมั่นคง"

สามสนับสนุน คือ

- (1) สนับสนุนให้มีการรักษาสถานภาพเดิม
- (2) สนับสนุนการเคลื่อนไหวเพื่อความปลอดภัยของฮ่องกง

¹Marry Lee "The point of no return," Far Eastern Economic Review
(20 August 1982): 14

- (3) สนับสนุนการรักษาค่าของเงินเหรียญฮ่องกงไว้เพื่อเสถียรภาพของชุมชนและ
การครองชีพ

สี่ความมั่นคง คือ

- (1) การสร้างความมั่นคงให้กับระบอบประชาธิปไตยเสรีของฮ่องกง
- (2) การรักษาซึ่งสิทธิเสรีภาพตามกฎหมายของประชาชน
- (3) การได้รับสนับสนุนจากประชาชนของโลก
- (4) การสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตอย่างสงบ²

2. วันที่ 30 กันยายน 1983 ชาวฮ่องกงได้จัดให้มี "การรณรงค์ ฉันรักฮ่องกงเสรี" (I love free Hong Kong campaign) มีการแถลงการณ์ออกมาว่า "สิ่งที่ก่อความยุ่งยากให้กับเราในเรื่องอนาคตของฮ่องกง คือ เรื่อง "เสรีภาพ" เราจะไม่ยอมให้ใครมาดึงเราออกไปจากการเป็นผลพวงของเสรีภาพและความเจริญรุ่งเรือง ตามข้ออ้างว่า "เป็นชาตินิยม" หรือ เป็น "การกลับเข้าครอบครองอำนาจโดยเหนือดินแดน" ก็ตาม ต่อมาในวันที่ 2-4 ตุลาคม ได้มีการตั้งโต๊ะเพื่อลงนามสนับสนุนแถลงการณ์ข้างต้น ที่เทียนซิง (Tien Hsing) และที่ จี้วัน (Chi Wan) มีผู้มาลงนามสนับสนุนถึง 663,601 คน³

²Hong Kong Tung Fang Daily (28 September 1983) quoted in Tang Kan, Hong Kong and Macao : History in Search of a Future (Taipei: Kuang Lu Publishing, 1989), p.41

³Hong Kong Times (5 October 1983), quoted in Tang Kan, *Ibid.*, p.9

3. เนื่องจากค.ศ. 1984 มีข่าวแพร่กระจายออกมาว่า อังกฤษละทิ้งจุดยืนของตน คือ ยอมยกอำนาจอธิปไตยเหนือฮ่องกง และละทิ้งความพยายามที่จะให้มีการปกครองของอังกฤษต่อไปในฮ่องกง ภายหลังจากวันที่ 30 มิถุนายน 1997 ทำให้ความเชื่อมั่นของชาวฮ่องกงที่มีต่ออังกฤษลดลงไปมาก ทำให้เกิดความเคลื่อนไหวภายในฮ่องกง โดยเฉพาะบุคคลที่มีบทบาทในการบริหาร และการนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาบริหารและสภานิติบัญญัติฝ่ายตัวแทนเอกชน (Unofficial Members of the Executive and Legislative Council : UMELCO) ได้พยายามหาหนทางที่จะให้ทั้งอังกฤษและจีนตอบสนองความต้องการของชาวฮ่องกง ตามเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

วันที่ 6 มกราคม 1984 นางสาว ลิดียา ดันน์ (Miss Lidia Dunn) สมาชิกสภานิติบัญญัติฮ่องกง (Legislative Councillor) เรียกร้องให้สภานิติบัญญัติมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน (directly elected legislature) ภายหลังจากปี ค.ศ. 1997 แทนที่การปกครองของอังกฤษภายหลังจากปี ค.ศ. 1997⁴

วันที่ 11 มกราคม 1984 นายฮิลตัน ชองลี้น (Hilton Cheong-leen) ประธานสภาเมืองฮ่องกง (Urban Councillor) แนะนำว่า ฮ่องกงควรจะเคลื่อนไหวเพื่อการปกครองตนเองตามแบบอย่างสิงคโปร์⁵

⁴Michael Specter, "Colonial Constituency," Far Eastern Economic Review (19 January 1984):12-14

⁵South China Morning Post (11 January 1984), quoted in Ian Scott, op.cit., p.210

วันที่ 10 กุมภาพันธ์ 1984 นายวอลเตอร์ ซัลค์ (Walter Sulke) สมาชิกสภาเมืองฮ่องกง เรียกร้องให้หยุดการเจรจา และทำการสำรวจความคิดเห็นมหาชน โดยอนุญาตให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น⁶

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 1984 สมาชิกสภานิติบัญญัติฮ่องกงฝ่ายตัวแทนเอกชน (unofficial member of Hong Kong's legislative council:legco) ได้แสดงจุดยืนเกี่ยวกับปี ค.ศ. 1997 เป็นครั้งแรก โดยประกาศความตั้งใจที่จะให้มีการอภิปรายเกี่ยวกับข้อเสนอสำหรับอนาคตของฮ่องกงที่ได้รับความเห็นชอบจากจีนและอังกฤษแล้ว⁷

วันที่ 14 มีนาคม 1984 สมาชิกฝ่ายตัวแทนเอกชนอาวุโสของสภานิติบัญญัติ (the senior official member in legislative council) นายโรเจอร์ โลโบ (Roger Lobo) นำเสนอการเคลื่อนไหวที่ถือว่ามีความจำเป็น คือ "การเคลื่อนไหวสนับสนุนให้มีการอภิปรายข้อเสนอใด ๆ ก็ตามเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกงในสภานิติบัญญัติก่อนจะมีความตกลงในระดับสุดท้าย" ซึ่งการกระทำนี้ เรียกว่า "Lobo motion"⁸ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงที่มีการคาดเดาว่ารัฐบาลอังกฤษและรัฐบาลจีนจะมีความตกลงเกี่ยวกับอนาคตฮ่องกง

นอกจากนี้ ยังมีการแสดงออกของสมาชิกสภานิติบัญญัติคนอื่น ๆ อีก เช่น นายอัลเลน ลี (Allen Lee) ได้ชี้ว่า แม้สมาชิกสภานิติบัญญัติจะไม่ใช่นักแทนของประชาชน แต่สามารถ

⁶South China Morning Post (10 February 1984), quoted in Ian Scott, *Ibid.*, p.210

⁷Ian Scott, *Ibid.*, p.340

⁸Hong Kong Hansard Session 1983/84 (14 March 1984), p.702, quoted in Ian Scott, *Ibid.*, p.211

สะท้อนให้เห็นความคิดเห็นของประชาชนได้ (มติมหาชน) เขาได้นำคำบันทึกคำกล่าวจากผู้นำเก่า สหภาพที่ต้องการให้มีการแสดงเนื้อหาสาระของการเจรจา และเขาอ้างผลการสำรวจบุคคลที่ทำงานในองค์กรต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่า กว่าร้อยละ 60 ของผู้ตอบแบบสอบถามกำลังคิดที่จะเดินทางออกจากฮ่องกง เนื่องจากปัญหาด้านความเชื่อมั่น (confident problem)⁹

นางเซลินา เชาว์ (Selina Chow) กล่าวว่า "ช่วงเวลาที่ผ่านมาเราได้รับการบอกเล่าถึงจุดยืนของจีน และแผนการสำหรับฮ่องกง แล้วการแสดงออกอย่างแข็งกร้าวต่อความคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไปเป็นการกระทำที่สร้างสรรค์หรือ¹⁰ เราเรียกร้องให้ ยกเลิกการกระทำที่เป็นความลับ เราต้องการรู้ข้อมูลลึก ๆ ในเรื่องต่าง ๆ และต้องการแสดงออกว่าเราต้องการอะไร"¹¹

วันที่ 10 พฤษภาคม 1984 ก่อนจะมีการประชุมรัฐสภาอังกฤษในเดือนนี้ สมาชิกสภาบริหารและสภานิติบัญญัติฝ่ายตัวแทนเอกชน (UMELCO) ได้ส่งคณะผู้แทนไปลอนดอน และเสนอคำแถลงที่สะท้อนถึงความวิตกกังวลและความปรารถนาของชาวฮ่องกง โดยในคำแถลงได้กำหนดข้อจำกัดสำคัญ 4 ประการ ที่จะตัดสินการยอมรับของชาวฮ่องกง ต่อข้อตกลงที่จีนและอังกฤษจัดทำขึ้น ดังนี้

⁹Hong Kong Hansard Session 1983/84 (14 March 1984), p.733, quoted in Ian Scott, Ibid., p.211

¹⁰Hong Kong Hansard Session 1983/84 (14 March 1984), p.738-9, quoted in Ian Scott, Ibid., p.211

¹¹Hong Kong Hansard Session 1983/84 (14 March 1984), p.740, quoted in Ian Scott, Ibid., p.211

1. ในข้อตกลงจะต้องมีรายละเอียดในทางปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการปกครอง ระบบกฎหมาย ระบบสังคม และระบบเศรษฐกิจในฮ่องกง ภายหลังจากปี ค.ศ.1997
2. ในข้อตกลงต้องกำหนดว่า บทบัญญัติของกฎหมายพื้นฐานจะรวมไว้ในบทบัญญัติของข้อตกลงในส่วนที่เกี่ยวข้อง
3. ในข้อตกลงจะต้องมีการให้คำรับรองว่าจะมีการปฏิบัติตามข้อตกลง
4. ข้อตกลงจะต้องให้ความปลอดภัยแก่คนสัญชาติอังกฤษในฮ่องกง

สำหรับข้อเสนอนี้ เมื่อมีการเผยแพร่ต่อสาธารณชน สมาชิกสภาบริหารและสมานิติบัญญัติฝ่ายตัวแทนเอกชน (UMELCO) ได้รับเสียงสนับสนุนจากผู้แทนของทุกส่วนในประเทศจีน หนังสือพิมพ์ South China Morning Post ตั้งคณะกรรมการอิสระขึ้น ทำการสำรวจความคิดเห็น ผลคือร้อยละ 82 ของประชาชน สนับสนุนข้อแถลงทั้งหมด หรือเพียงบางส่วน และเสียงสนับสนุนจากสมาชิกฝ่ายตัวแทนเอกชนที่มาจาก การเลือกตั้งและการแต่งตั้งของคณะกรรมการเขต 18 หน่วย มีร้อยละ 70¹²

วันที่ 15 มิถุนายน 1984 เซอร์ เอส วาย ชุง (Sir S.Y.Chung) นางสาวลิเตียตันน์ และนาย คิวดับบลิว ลี (Q.W.Lee) สมาชิกสมานิติบัญญัติฝ่ายตัวแทนเอกชน เดินทางเยือนปักกิ่ง เพื่อยื่นข้อเสนอที่สะท้อนภาพความวิตกกังวลและความปรารถนาของชาวฮ่องกงแก่ผู้นำจีน รวมถึงนายเติ้ง เสี่ยวผิงด้วย ข้อเสนอมี 3 ประการที่ได้ผ่านการพิจารณาแล้วว่า จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นแก่ชาวฮ่องกงเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ดังนี้

¹²Hundah Chiu ,Y.C Jao and Yuan-li Wu. eds., The Future of Hong Kong : Toward 1997 and Beyond, op.cit., p.220

1. ความตกลงระหว่างจีน-อังกฤษจะต้องมีรายละเอียด และจะผูกมัดทั้งสองฝ่าย และความตกลงจะเป็นรากฐานของกฎหมายพื้นฐาน (Basic Law)
2. ชาวฮ่องกงควรมีส่วนร่วมในการร่างกฎหมายพื้นฐาน และในหมวดที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมภายในฮ่องกงจะร่างขึ้นภายในฮ่องกง และจะไม่มี การแก้ไข ยกเว้น มีการริเริ่มจากฮ่องกง
3. คณะกรรมการเกี่ยวกับจุดยืนระหว่างประเทศของชาวจีน (Committee of Chinese People of International Standing) ควรจะได้รับแต่งตั้งจากจีน เพื่อเป็นหัวหน้าแนะนำในการร่าง การนำไปปฏิบัติ และการแก้ไขกฎหมายพื้นฐาน

การเดินทางไปปักกิ่งครั้งนี้ ได้รับเสียงสนับสนุนอย่างท่วมท้น การสำรวจความคิดเห็นที่จัดขึ้นโดย คณะกรรมการอิสระของหนังสือพิมพ์ South China Morning Post อีกครั้งหนึ่ง ผลการสำรวจ ชี้ให้เห็นว่า 8 คน ใน 10 คน เห็นด้วยกับการเดินทางไปปักกิ่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติฝ่ายตัวแทนเอกชนในครั้งนี้ สำหรับข้อเสนอทั้งสามนั้น มีผู้สนับสนุนข้อที่ 1 ร้อยละ 74 ข้อที่ 2 ร้อยละ 78 และข้อที่ 3 ร้อยละ 61¹³

การแสดงออกของชาวฮ่องกงข้างต้น เป็นหนทางที่ชาวฮ่องกงจะเรียกร้องสิทธิในการกำหนดใจตนเอง คือ การใช้สิทธิของประชาชนในการเรียกร้องให้มีการกำหนดลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ที่มีการรักษาสถานภาพเดิม (status quo) ของฮ่องกง ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม รวมถึงสิทธิเสรีภาพของชาวฮ่องกง โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอลี้ภัยที่ต้องการให้กับทั้งจีนและอังกฤษ ในขณะที่มีกระแสข่าวออกมาว่า ทั้งสองฝ่ายกำลังทำข้อตกลง

¹³Hundah Chiu ,Y.C Jao and Yuan-li Wu. eds., Ibid., pp.220-221

เกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกง เพื่อให้ทั้งสองฝ่ายนำความต้องการของชาวฮ่องกง ไปพิจารณา เพื่อให้ข้อตกลงที่จัดทำขึ้นสอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการของชาวฮ่องกงด้วยเช่นกัน

ผลประโยชน์ด้านสิทธิเสรีภาพ

สิทธิเสรีภาพของชาวฮ่องกง เนื่องจากฮ่องกงอยู่ภายใต้การปกครองของอังกฤษ ชาวฮ่องกงมีสิทธิเสรีภาพในด้านต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ใน หลักการของ "สิทธิมนุษยชน" ดังนี้

สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ได้แก่ สิทธิในการดำรงชีวิต การมีเสรีภาพในและความปลอดภัยในชีวิต ความเสมอภาคตามกฎหมาย การห้ามการจับกุมคุมขังและห้ามการเนรเทศตามอำเภอใจ สิทธิในการเดินทางโดยเสรี สิทธิในเรื่องที่อยู่อาศัย สิทธิในเรื่องสัญชาติ สิทธิในทรัพย์สิน เสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสวงหาความรู้ เสรีภาพในการนับถือศาสนา เสรีภาพในการชุมนุมและการรวมตัวกันเป็นสมาคม เสรีภาพในการแต่งงาน เป็นต้น

สิทธิเสรีภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ สิทธิที่จะได้รับการประกันสังคม สิทธิในการทำงาน สิทธิในการพักผ่อนหย่อนใจ สิทธิในการครองชีพอย่างพอเพียง สิทธิในการศึกษา เสรีภาพในการรวมตัวเป็นสหภาพ เป็นต้น

ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ

สำหรับผลประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ ฮ่องกงมีผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจเกี่ยวพันกับประเทศต่าง ๆ รวมทั้งอังกฤษและจีนด้วย ข้อสังเกตที่พบ คือ เนื่องจากฮ่องกงได้รับการพัฒนาจนมีฐานะเป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การเงินระหว่างประเทศ กล่าวได้ว่ามีลักษณะที่เป็นสากล ผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภายในฮ่องกงไม่ใช่จะกระทบกระเทือนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชาวฮ่องกงเท่านั้น แต่มีผลกระทบต่อทุกประเทศที่มีผลประโยชน์ด้านต่าง ๆ ในฮ่องกง ดังนั้นการพิจารณาสถานภาพอนาคตของฮ่องกงจึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลประโยชน์ของอังกฤษ

จีน และชาวฮ่องกงเท่านั้น แต่เป็นผลประโยชน์ของนักธุรกิจทุกคนที่เกี่ยวกับฮ่องกง การเจรจาตกลงกันระหว่างอังกฤษกับจีนเกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกง จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์ของฮ่องกงในฐานะที่มีความเจริญรุ่งเรือง เป็นศูนย์กลางด้านการค้า การลงทุน เป็นเมืองท่าขนถ่ายสินค้า เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้น ในการกำหนดอนาคตของฮ่องกง จีนและอังกฤษ จึงได้ตั้งเงื่อนไขพื้นฐานในการเจรจาไว้ว่า การเจรจาดกกลางระหว่างจีนกับอังกฤษ เกี่ยวกับอนาคตของฮ่องกงจะต้องรักษาความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจและความมีเสถียรภาพทางสังคมของฮ่องกง เพื่อเป็นการรับประกันอนาคตให้กับฮ่องกง และทุกประเทศที่มีผลประโยชน์อยู่ในฮ่องกง ว่าอนาคตของฮ่องกงจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขพื้นฐานนี้

สรุป ผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง คือ การรักษาสถานภาพเดิมของฮ่องกงไว้ คือ การไม่เปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ในฮ่องกงอย่างรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นทางด้านการเมือง การเศรษฐกิจ และสังคม รวมไปถึงการรักษาสิทธิเสรีภาพที่ชาวฮ่องกงเคยมีมาก่อนภายใต้การปกครองของอังกฤษ หากจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงฮ่องกงในด้านใดด้านหนึ่ง ก็สมควรให้ชาวฮ่องกงได้รับรู้ และแสดงความคิดเห็นในการยินยอมให้มีการเปลี่ยนแปลงในสิ่งนั้นได้หรือไม่ โดยสิ่งที่ให้มีการเปลี่ยนแปลงต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานเพื่อความสงบสุขและความมั่นคงในการดำรงชีวิตของชาวฮ่องกง รวมไปถึงการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นจะต้องไม่กระทบกระเทือนฝ่ายต่าง ๆ นอกเหนือจากอังกฤษและจีน ที่มีผลประโยชน์อยู่ในฮ่องกงด้วยเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย